

2.10.12.

Vd
944

AD
MEMORIAM
SERENISSIMI ET POTENTISSIMI
PRINCIPIS AC DOMINI
FRIDERICI
AUGUSTI,
REGIS POL. ET ELECTORIS
SAXONIÆ,
ORATIONE SOLEMNI
IN AUDITORIO MAJORE SCHOLÆ ILLUSTRIS MISNENSIS
DIE X. AUGUSTI A. MDCC XXXIII.
CELEBRANDAM,
VOTAQUE INSIMUL PRO SALUTE
SERENISSIMI AC CELSISSIMI
PRINCIPIS
FRIDERICI
AUGUSTI,
ELECTORIS SAXONIÆ,
NUTRITORIS NOSTRI CLEMENTISSIMI,
PIE NUNCUPANDA,
GENEROSISSIMOS DOMINOS INSPECTORES
AQUE AC
OMNES, QUI IN HAC CIVITATE BONIS LITERIS FAVENT, LIBRARY
EVERENTER, OFFICIOSE ET PERAMANTER INVITAT
M. Jo. Henr. Martius,
SCHOLÆ PROVINCIAL. MISN. RECTOR.
DRESDAE, IMPRESSIT JOANN. GUIL. HARPETER.

THEODORI
BISCHOFI
AD MONS.

I posteritas vnicuique decus suum rependit, coque
prae reliquis viri principes & de republica bene
meriti digni censentur: necio profecto, qui
nam meliore jure id exposcere aut expectare ab
illa possit, quam Potentissimus Serenissimusque
Princeps, FRIDERICVS AVGVSTVS, Rex
Poloniae & Elector Saxoniae, ipsis Februarii Calendis hujus anni,
fato cheu! infelici, nobis eruptus. Magnum hoc magni Regis
instar, optimique Principis exemplum, cum in viuis eslet adhuc,
animos ciuium luorum, imo exterorum quoque, in tantam sui rapuit
admirationem, vt meliorem sibi fingere, aut optare Principem nec
vellent nec possent. Quicquid igitur laudis, quicquid honoris &
venerationis excogitari poterat, id certatim in ipsum conferabant,
addito semper voto, vt numen diuinum tantum Principem ac Re-
gem diu adhuc rebus humanis interesse juberet. Hoc autem cum
aliter videtur diuinae prouidentiae, id certe sibi agendum omnes
consent, vt hunc tot virtutibus excellentem Principem posteris
commendent, quo, vti ingentia ex glorioso ipsius regimine com-
moda ad ipsos redundarunt, ita magnus quounque tempore ac
aeterna gloria dignus ab iisdem habeatur. Et quidni magnus ha-
beatur, cum talis vere fuerit, siue animum ejus magnum, siue res
praeclare gestas, quae ex eo profluxere, considerare velis? Quan-
tae vero sint, & quam insignes res ab AVGUSTO nostro gestae,
non audeo enarrare, quia vix magna volumina, nedum hae angu-
stiae chartae recensendis iis sufficietrae videntur. Compendium
itaque rerum facturus, non nisi magnum Regis nostri animum
quodammodo delineabo, vnde facile judicium fieri poterit, quid
de rebus ipsis, quae hoc animo gestae sunt, sentiendum sit. Splen-
didissimum enim videtur, inquit Cicero, quod animo magno elato-

que & humanas res despiciente factum est: &, quac fortiter ac excellenter gesta sunt, ea, nescio, quomodo quasi pleniore ore laudemus. Hunc autem magnum animum in AVGUSTO nostro fuisse multa euincunt, inter quae praecipuum est, quod aequum semper se exhibuerit in rebus ad religionem spectantibus, nec quicquam in iis immutare unquam ausus sit. Nouerat quippe pro summa, qua valebat, sapientia prudentiaque, reges ac principes magnos non tam ex se nasci, quam nutu & arbitrio diuino constitui, cui parere, suaque attemperare actiones, regio fastigio, ad quod electus erat, omnino dignum existimabat. Nunquam igitur religioni manus injecit, ac hominibus quidem, minime vero conscientiis eorum se imperare credidit, quas, cum liberas esse velit sibi dicatas diuinum numen, sub humanam redigere potestatem nefas duxit. Neque hic acquieuit magnus ille animus, sed AVGUSTVM quoque nostrum eo mouit ac perpulit, vt placabilis esset & clemens in eos, qui ipsum offenderant, & vindictam, quam meruerant, obliuioni daret. Paruum quippe atque abjectum prodit animum, qui injurias sibi illatas sine discrimine vindicat, & ex illorum, quos vlciscitur, incommodis fructum oculorum capit. Hoc ergo vindictae genus magnus noster AVGUSTVS adeo abhorruit, vt, licet vel maxime posset, offendentes ac injurias obliuisci, quam vlcisci, maller, magnanimi more leonis, qui canum minorum latratus nec curat nec vindicat, sed generoso contemptu transmittit. Et quid dicam de constantia ejus in vtraque fortuna? nonne & haec, magnum AVGUSTO nostro animum fuisse, confirmat? Profecto aquabilem in omni fortuna seruare mentem non vnicuique licet, sed illi tantum, qui motus ejusdem ac perturbaciones in potestate habet. Nam, quod Cicero ait, cum prospero ejus flatu vitimur, ad exitus prouechimur optatos, iiisque delectamur: & cum reflauit, affligimur. Cumprimis vero res secundae & ad voluntatem nostram fluentes superbiam, fastidium, & arrogantiam in nobis excitant, quae non raro tristissimorum euentuum causae esse solent. Nunquam enim, quod Seneca monet, solido stetit superba felicitas, & ingentium imperiorum magna fastigia obliuione fragilitatis humanae collapta sunt. Hanc ob causam AVGUSTVS noster nihil regi conuenientius arbitrabatur, quam rebus aduersis semper animosum esse ac fortem, nec unquam animum despondere suum: secundas autem ita moderate ferre, vt aquabilitas in omni vita & idem semper vultus eademque frons appareret. Mirentur iraque alii magna illa ac splendida, quibus Rex noster vndiqueque affluebat: mirentur sumtuosissimos apparatus, qui eorum, quibus externa tantum obstupecere volupe est, oculos perstringunt: nos mirabimur cum posteritate animum vere magnum, a quo & boni & magni viri appellantur. Talis verò extitit AVGUSTVS noster, tam magnus scilicet, quam bonus, & tam bonus, quam magnus. Falluntur omnino, qui sibi persuadent, bonum dici posse, nisi idem omnis generis virtutibus sit exornatus. Neque enim vecors bonus est vel temerarius, multo minus tyrannus, aut rapax, aut violentus, nec ti-

Kd 944 JK

X 300 2269

midus, socors, iners, iracundus, aut in quodcumque vitiorum genus effulus; verum sapiens, justus, clemens, fortis, beneficis, is denum est & appellatur bonus. Falluntur tamen & hi, qui existimant, magnum esse posse, nisi idem sit bonus, seu cumulo virtutum instrutus. Scilicet haec duo non possunt separari, uti Seneca testatur: nam aut nec bonum erit, aut nec magnum: nec quicquam magnum, nisi quod simul bonum & placidum. Alexander Seuerus, Imperator, initio suscepit imperii titulum magni ideo respuit. Lampadio teste, quod nihil adhuc a se tanto titulo dignum factum esset. Facilius fuit, Patres conscripti, dixit, ut Antoninorum nomen acciperem: aliquid enim vel affinitati deferem, vel consortio nominis imperialis. Magni vero nomen cui acciperetur? quid enim jam magnum aut bonum feci? cum id Alexander post magna gesta, Pompejus vero post magnos triumphos acceperit. Quicquid igitur, venerandi Patres, & vos ipsi magnifici, vnum me de vobis esse, censete potius, quam magni nomen ingerite. Tantum autem abest, ut hoc impediatur, quo minus AVGUSTVM nostrum magnum satutemus, vt potius credamus, illum & animo magno & bonitate egregia & ceteris rebus praeclare gestis, hunc titulum jam dudum meruisse, aut certe eo post obitum, ante quem nemo beatus dici potest, praे reliquis maestandum esse. Faciat igitur posteritas, quod suum est, & decus rependat AVGUSTO nostro, magnumque illum appelleret & veneretur: Nos, quod nostrum est, faciemus, & memoriam tanti Regis, instanti die Lunae, solemnii oratione, quæc ipsum magnificum æque ac munificum fister, celebrabimus; ita tamen, ut die subsequenti, aliis quibusdam orationibus, vota pro SERENISSIMA DOMINA SAXONICA, ac in primis ELECTORE NOSTRO AC NVRITIFORE INDVLGENTISSIMO pie ac humillime simus nuncupaturi. Quibuscum vt sua quoque jungant Generofissimi hujus Scholæ provincialis Inspectores, nec minus omnes, qui in hac exultare Musis nostris ac bonis literis fauent, eoque nos sua exoptatissima præsenzia dignentur, est, quod majorem in modum oro atque contendeo. Dabam Milnae in illustri Afraneo, D. X.
Augusti Anno M. DCCXXXIII.

W.L.

VDMB

f. 10, 12.

Vd
944

AD
MEMORIAM
SERENISSIMI ET POTENTISSIMI
PRINCIPIS AC DOMINI
FRIDERICI AUGUSTI
REGIS POL. ET E
SAXON
ORATIONE S
IN AUDITORIO MAJORE SCHOL
DIE X. AUGUSTI A. M
CELEBRAND.
VOTAQUE INSIMUL
SERENISSIMI AC
PRINCI
FRIDE AUGU
ELECTORIS S
NUTRITORIS NOSTRI
PIE NUNCUPAND
GENEROSISSIMOS DOMINO
ÆQUE AC
OMNES, QUI IN HAC CIVITATE BO
REVERENTER, OFFICIOSÆ ET PERAM
M. Jo. Henr. M
SCHOLÆ PROVINCIAL. MISN

DRESDÆ, IMPRESSIT JOANN. GUIL. HARPETER.

51.

